

Monitoring Public Affairs dla PLDCA

Marzec 2026

REGULACJE UNIJNE

Komisja Europejska przedstawia strategię rozwoju małych i zaawansowanych reaktorów modułowych jako element wsparcia dla przemysłu i centrów danych

Komisja Europejska opublikowała 10 marca 2026 r. strategię dotyczącą przyspieszenia rozwoju i wdrażania małych (SMR) oraz zaawansowanych reaktorów modułowych (AMR). Celem strategii jest stworzenie ram umożliwiających uruchomienie pierwszych projektów SMR w Europie na początku lat 30. XXI wieku. SMR mogą uzupełniać OZE, wspierając dekarbonizację oraz dostarczając stabilną, niskoemisyjną energię m.in. dla ciepłownictwa, przemysłu i centrów danych. Inicjatywa wpisuje się w realizację celów UE w zakresie neutralności klimatycznej, bezpieczeństwa energetycznego oraz wzmacniania konkurencyjności przemysłu. Strategia koncentruje się na przyspieszeniu wdrażania SMR/AMR poprzez rozwój współpracy przemysłowej, budowę europejskiego łańcucha dostaw oraz większe zaangażowanie lokalnego przemysłu. Zakłada również wsparcie badań i rozwoju, usprawnienie procedur regulacyjnych oraz lepszą koordynację działań między państwami UE, przy jednoczesnym rozwijaniu współpracy międzynarodowej. Komisja opublikowała także przykładowy Program Energetyki Jądrowej UE (PINC), który szacuje potrzeby inwestycyjne sektora jądrowego w UE na ok. 241 mld euro do 2050 r., obejmujące modernizację istniejących oraz budowę nowych instalacji, w tym rozwój technologii SMR i AMR.

Komisja Europejska rozpoczyna konsultacje w sprawie unijnego systemu oceny centrów danych

Komisja Europejska opublikowała projekt rozporządzenia ustanawiającego wspólny system oceny centrów danych w UE oraz rozpoczęła konsultacje publiczne, które potrwać do **23 kwietnia 2026 r.** Inicjatywa stanowi kolejny etap działań regulacyjnych w tym obszarze, po wprowadzeniu w 2024 r. obowiązku raportowania danych dotyczących efektywności centrów danych. Projekt określa zasady wykorzystania tych danych do oceny obiektów – wyniki mają być prezentowane w formie elektronicznych etykiet dostępnych w unijnej bazie danych, co umożliwi ich porównywanie. Celem proponowanego systemu jest zwiększenie przejrzystości zużycia energii oraz wsparcie rozwoju bardziej efektywnych i zrównoważonych centrów danych, m.in. poprzez promowanie wykorzystania odnawialnych źródeł energii, odzysku ciepła oraz ograniczania zużycia wody. Przyjęcie przepisów planowane jest na II kwartał 2026 r., jako część pakietu dotyczącego efektywności energetycznej centrów danych, po zakończeniu konsultacji publicznych i analizie zgłoszonych uwag.

Komisja Europejska przedstawiła strategię inwestycji w czystą energię z udziałem EBI

Komisja Europejska przedstawiła pakiet inicjatyw mających na celu zwiększenie niezależności energetycznej UE, wzmocnienie odporności systemu energetycznego oraz obniżenie kosztów energii dla przemysłu i gospodarstw domowych. Działania koncentrują się na zwiększeniu inwestycji w lokalne, czyste źródła energii oraz rozwoju infrastruktury energetycznej. Kluczowym elementem pakietu jest Strategia Komisji dotycząca inwestycji w czystą energię, która ma ograniczyć lukę inwestycyjną oraz zmniejszyć ryzyko realizacji projektów. Zakłada ona mobilizację finansowania prywatnego na rozwój sieci energetycznych, innowacyjnych technologii oraz efektywności energetycznej. Komisja będzie współpracować w tym zakresie z Grupą Europejskiego Banku Inwestycyjnego, która planuje przeznaczyć ponad 75 mld euro w ciągu najbliższych trzech lat na wsparcie transformacji energetycznej, w tym inwestycji infrastrukturalnych. Skala inicjatywy wskazuje na znaczące zwiększenie nakładów na sektor energetyczny w UE oraz rosnącą rolę kapitału prywatnego w finansowaniu transformacji. Działania te mają przyczynić się do przyspieszenia transformacji energetycznej oraz zwiększenia skali inwestycji w sektorze energetycznym.

Rada Europejska wyznaczyła kierunki działań w ramach programu „Jedna Europa, jeden rynek” na lata 2026–2027

Na posiedzeniu Rady Europejskiej w dniach 19–20 marca 2026 r. przywódcy UE [uzgodnili](#) zestaw działań mających na celu wzmocnienie konkurencyjności, odporności oraz strategicznej autonomii Unii. Kluczowym elementem jest uruchomienie programu „Jedna Europa, jeden rynek”, który ma zostać wdrożony w latach 2026–2027. Obejmuje on działania w pięciu obszarach: pogłębienie integracji jednolitego rynku, uproszczenie regulacji, zapewnienie przystępnej cenowo energii, wsparcie przemysłu i innowacji oraz mobilizację inwestycji. W obszarze rynku wewnętrznego nacisk położono na usuwanie barier dla swobodnego przepływu oraz ułatwienia dla przedsiębiorstw w skalowaniu działalności. Równolegle zapowiedziano dalsze ograniczanie obciążeń administracyjnych oraz przegląd istniejących regulacji. W obszarze energii przywódcy UE podkreślili znaczenie transformacji energetycznej dla zmniejszenia zależności od importowanych paliw kopalnych, zwiększenia odporności oraz strukturalnego obniżenia cen energii. Zapowiedziano zarówno działania krótkoterminowe, mające ograniczyć wpływ wysokich i zmiennych cen energii, jak i środki długoterminowe, w tym rozwój infrastruktury energetycznej, wzmocnienie połączeń międzysystemowych oraz przegląd systemu ETS (do lipca 2026 r.). Przewidziano także przyspieszenie wdrażania działań w ramach unii energetycznej do 2030 r. W obszarze przemysłu i innowacji zapowiedziano działania na rzecz wzmocnienia odnowy przemysłowej, rozwoju innowacji oraz ograniczenia zależności strategicznych, w tym wsparcie kluczowych technologii i inicjatywy w zakresie suwerenności technologicznej. Komisja ma przedstawić szczegółowe propozycje jeszcze w 2026 r., a część działań przewidziano do realizacji do końca tego samego roku.

Rada UE upraszcza przepisy dotyczące sztucznej inteligencji

Rada UE [uzgodniła](#) stanowisko w sprawie projektu przepisów upraszczających ramy regulacyjne dotyczące sztucznej inteligencji. Inicjatywa stanowi część siódmego pakietu uproszczeniowego i ma na celu ułatwienie stosowania unijnych regulacji oraz zwiększenie ich proporcjonalności i spójności. Projekt przewiduje m.in. zmiany w harmonogramie wdrażania przepisów dla systemów AI wysokiego ryzyka (do 2027–2028 r.), rozszerzenie niektórych wyłączeń regulacyjnych oraz doprecyzowanie zasad nadzoru i zarządzania. Rada zaproponowała również dodatkowe środki, w tym zakaz wykorzystywania AI do tworzenia treści o charakterze seksualnym bez zgody osoby zainteresowanej oraz obowiązek rejestracji systemów AI wysokiego ryzyka w unijnej bazie danych. Zmiany obejmują także doprecyzowanie zasad przetwarzania szczególnych kategorii danych osobowych na potrzeby wykrywania i ograniczania stronniczości systemów AI, przy zachowaniu wymogu ich niezbędności. Przewidziano również wydłużenie terminu wdrożenia tzw. piaskownic regulacyjnych, czyli kontrolowanych środowisk umożliwiających testowanie systemów AI pod nadzorem regulatora, do 2 grudnia 2027 r. Ponadto Komisja ma opracować wytyczne dla operatorów systemów AI wysokiego ryzyka objętych przepisami sektorowymi, aby ułatwić spełnianie wymogów regulacyjnych i ograniczyć obciążenia administracyjne. Kolejnym etapem będzie rozpoczęcie negocjacji między Radą a Parlamentem Europejskim w ramach procedury legislacyjnej.

Rada UE przyjęła cel redukcji emisji o 90% do 2040 r.

Rada UE formalnie [przyjęła](#) zmianę europejskiego prawa o klimacie, wprowadzając wiążący cel redukcji emisji gazów cieplarnianych netto o 90% do 2040 r. względem poziomu z 1990 r. Zgodnie z przyjętymi przepisami, od 2036 r. możliwe będzie wykorzystanie wysokiej jakości międzynarodowych jednostek emisji w ograniczonym zakresie (do 5%), przy czym co najmniej 85% redukcji musi zostać osiągnięte wewnątrz UE. Regulacja przewiduje również większą elastyczność między sektorami oraz uwzględnienie rozwiązań takich jak trwałe pochłanianie CO₂. Zmiany obejmują także przesunięcie pełnego wdrożenia systemu ETS2 (obejmującego m.in. budynki i transport drogowy) z 2027 r. na 2028 r. oraz wskazanie priorytetów dla przyszłych działań legislacyjnych, w tym konkurencyjności, bezpieczeństwa energetycznego i przystępności cenowej. Rozporządzenie wejdzie w życie 20 dni po publikacji w Dzienniku Urzędowym UE i będzie bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach

członkowskich. Komisja przedstawi kolejne propozycje legislacyjne oraz będzie dokonywać regularnego przeglądu prawa o klimacie co dwa lata, z możliwością wprowadzenia dalszych zmian.

REGULACJE KRAJOWE

Sejm przyjął reformę rynku energii – ustawa trafiła do Prezydenta

Sejm przyjął nowelizację Prawa energetycznego oraz niektórych innych ustaw (UC84), stanowiącą element pakietu wzmacniającego bezpieczeństwo energetyczne, a następnie przekazał ją Prezydentowi do podpisu. Nowe przepisy mają na celu przede wszystkim zwiększenie odporności Krajowego Systemu Elektroenergetycznego na zakłócenia, awarie i cyberataki oraz lepszą ochronę odbiorców energii w sytuacjach kryzysowych. Ustawa wprowadza również istotne ułatwienia dla inwestycji energetycznych – upraszcza procedury przyłączeniowe, umożliwia lepsze wykorzystanie istniejącej infrastruktury sieciowej oraz wspiera rozwój odnawialnych źródeł energii, magazynów energii i biometanowni. Regulacja wpisuje się w szerszy kierunek przyspieszenia transformacji energetycznej i ograniczania barier administracyjnych w sektorze, zwiększając jednocześnie dostępność mocy przyłączeniowych i efektywność funkcjonowania rynku energii. Prezydent na tę chwilę nie podjął decyzji o podpisaniu ustawy, jednak przedstawiciele jego Kancelarii informują, że ma on wątpliwości nie tylko co do kierunku zmian, ale także do włączenia do ustawy wsparcia popieranego przez niego sektora biometanowego, co odbiera jako formę politycznego wymuszenia.

Korekty reformy planowania przestrzennego – zmiany w „wuzetkach” i terminach dla gmin

Rada Ministrów zaopiniowała projekt nowelizacji ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, który wprowadza korekty wdrażanej reformy planistycznej, mające na celu usprawnienie jej stosowania oraz ograniczenie problemów zgłaszanych przez samorządy i inwestorów. Kluczowe zmiany dotyczą przede wszystkim decyzji o warunkach zabudowy („wuzetek”) – projekt zakłada m.in. dalsze doprecyzowanie zasad ich wydawania oraz ograniczenie dostępu do nich, np. poprzez powiązanie z prawem własności nieruchomości, a także utrzymanie kierunku odchodzenia od bezterminowego charakteru tych decyzji. Projekt wprowadza również rozwiązania odciążające gminy, takie jak wydłużenie terminów realizacji obowiązków planistycznych (w tym prac nad planami ogólnymi) oraz zawieszenie sankcji za opóźnienia w wydawaniu decyzji administracyjnych, co ma uwzględniać ograniczone zasoby kadrowe i duże obciążenie urzędów.

Projekt był przedmiotem konsultacji na Radzie Ministrów, gdzie zgłoszono uwagi ze strony kilku resortów, co oznacza dalsze prace legislacyjne nad jego ostatecznym kształtem. Jednocześnie, ze względu na konieczność przyjęcia przepisów przez parlament i podpisania ich przez Prezydenta oraz potrzebę uniknięcia kar dla gmin za opóźnienia w przygotowaniu planów ogólnych, regulacja powinna wejść w życie do końca czerwca, co wskazuje na prawdopodobnie szybkie tempo dalszych prac legislacyjnych.

Nowe wymogi dla projektów budowlanych – uwzględnienie ochrony ludności i doprecyzowanie standardów dokumentacji

Minister Finansów i Gospodarki zakończył etap konsultacji projektu rozporządzenia zmieniającego przepisy w sprawie szczegółowego zakresu i formy projektu budowlanego, które aktualizuje regulacje obowiązujące od 11 września 2020 r. Projekt wprowadza istotne zmiany polegające na obowiązku uwzględniania w dokumentacji projektowej aspektów ochrony ludności, w tym możliwości wykorzystania obiektów jako miejsc doraźnego schronienia lub budowli ochronnych. Jednocześnie rozszerza zakres wymaganych informacji i elementów rysunkowych w projektach (m.in. w zakresie ewakuacji, stref zagrożeń czy precyzji pomiarów), a także doprecyzowuje standardy projektowania pod kątem dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz porządkuje wymagania dokumentacyjne. Projekt zostanie skierowany do komisji prawniczej, a następnie trafi pod obrady Rady Ministrów.

SEKTOR CYFROWY

Rząd przyjął projekt ustawy wdrażający AI Act

31 marca Rada Ministrów przyjęła projekt ustawy o systemach sztucznej inteligencji (UC71), wdrażający do polskiego porządku prawnego unijny Akt o sztucznej inteligencji (AI Act) – pierwsze w historii UE kompleksowe ramy regulujące tę technologię. Ich celem jest wspieranie rozwoju godnej zaufania AI w Europie. Regulacja nakłada na państwa członkowskie m.in. obowiązek wyznaczenia organu nadzoru rynku, wprowadzenia zakazów dla określonych zastosowań AI oraz mechanizmów sankcyjnych. W Polsce funkcję organu nadzorczego ma pełnić Komisja Rozwoju i Bezpieczeństwa Sztucznej Inteligencji (KRIBSI), która będzie odpowiadać zarówno za nadzór nad stosowaniem przepisów, jak i wspieranie rozwoju ekosystemu AI oraz udział w kształtowaniu polityk publicznych w tym obszarze. Ministerstwo Cyfryzacji podkreśla, że nowe przepisy mają stworzyć przyjazne warunki dla rozwoju i testowania rozwiązań AI w Polsce, przy jednoczesnym zapewnieniu bezpieczeństwa użytkowników. Projekt trafi teraz do dalszych prac w Sejmie.

Tajwański Park Technologiczny w Polsce – strategiczny impuls dla sektora nowych technologii

Tajwan umacnia się jako kluczowy partner strategiczny Polski, co potwierdzają liczne misje gospodarcze oraz marcowa wizyta Wiceministra Rozwoju i Technologii Michała Jarosa na Tajwanie. 26 marca, podczas Gali Inwestora PAIH, Tajwańskie Stowarzyszenie Producentów Sprzętu Elektrycznego i Elektronicznego (TEEMA), zrzeszające ponad 3 000 firm, ogłosiło decyzję o utworzeniu w Polsce Parku Technologicznego. Jak podkreśla Ministerstwo Rozwoju i Technologii, potwierdza to rosnącą rolę Polski na mapie globalnych inwestycji technologicznych.

Według Wiceministra Jarosa Polska, jako jedna z najbardziej uprzemysłowionych gospodarek i lider produkcji baterii litowo-jonowych, rozwija się także jako rynek centrów danych i usług chmurowych. Zwiększa to zarówno zapotrzebowanie na półprzewodniki, jak i uzasadnia aktywny udział kraju w ich produkcji i integracji. Planowany park o powierzchni co najmniej 150 ha, z potencjałem stworzenia dziesiątek tysięcy miejsc pracy, należy do najważniejszych projektów inwestycyjnych w Polsce. Jak wskazuje Polska Agencja Inwestycji i Handlu, ogłoszona inicjatywa wpisuje się w długofalowe działania na rzecz wzmacniania innowacyjności gospodarki i budowania pozycji Polski jako kluczowego ośrodka technologicznego w Europie.

SEKTOR ENERGETYCZNY

PSE ogłaszają nabór do mechanizmu DSR na lata 2026–2027

Polskie Sieci Elektroenergetyczne (PSE) ogłosiły nabór do Systemu Kwalifikowania Dostawców usług w ramach mechanizmu Demand Side Response (DSR) na okres od 1 kwietnia 2026 r. do 31 marca 2027 r., obejmujący usługi interwencyjnego ofertowego zwiększenia poboru mocy (IZP) oraz redukcji poboru mocy (IRP). Mechanizm ten polega na dobrowolnym i czasowym dostosowaniu poboru energii przez odbiorców na polecenie operatora systemu przesyłowego w zamian za wynagrodzenie. Do udziału kwalifikują się podmioty dysponujące potencjałem co najmniej 1 MW, przy czym mniejsi odbiorcy mogą uczestniczyć za pośrednictwem agregatorów. Program jest szczególnie istotny dla przedsiębiorstw o elastycznym zapotrzebowaniu na energię lub posiadających alternatywne źródła zasilania, takie jak magazyny energii, oferując im możliwość dodatkowych przychodów oraz optymalizacji kosztów energii. Nabór wpisuje się w szerszy kierunek wzmacniania roli usług elastyczności i aktywnego zarządzania popytem, przyczyniając się jednocześnie do poprawy bezpieczeństwa Krajowego Systemu Elektroenergetycznego i ograniczenia ryzyka wprowadzania administracyjnych ograniczeń w dostawach energii.